

Nastavlja se kriza u Rumunskim sirotistima

Author: [Marian Chiriac](#)

Postupanje prema bolesnoj deci i deci bez roditelja u Rumuniji koje je sokiralo ceo svet, nije se poboljšalo ni deset godina kasnije.

Izgubljenih i ravnodusni, oni se stiskaju u hladnim, prepunim i prljavim spavaonicama. Njihovi udovi tanki su poput sibica.

Ovakve slike iz rumunskih sirotista sokirale su svet u vreme Ceausescu diktature.

Deset godina od svrgavanja komunistickog rezima i miliona dolara strane pomoci, jos uvek su uzasni uslovi u ovim ustanovama.

Hiljade dece napustene od siromasnih porodica jos uvek zive u sirotistima ili na ulici.

Sudeci po zvanicnim statistickim podacima, oko 33 000 dece smesteno je u drzavnim institucijama. Broj nezeljene dece navodno je porastao za dvadeset odsto od 1989. godine.

Komunisticki rezim vise se ne moze optuzivati za ovu krizu. U toku poslednje dekade neuspesnih ekonomskih reformi i visoke nezaposlenosti zemlja je znatno osiromasena. Broj napustene dece raste uporedo sa povecavanjem siromastva.

Siromasne maloletne majke, od kojih je 60 odsto nezaposleno, napusta oko hiljadu dece godisnje.

U sirotistima jos uvek nema adekvatnih uslova. Samo u toku ove zime veliki broj ustanova ostalo je bez hrane, pa je Evropska zajednica bila primorana da im salje humanitarnu pomoc.

Rumuske vlasti su pod velikim pritiskom da zaustave patnju nezeljene dece u Rumuniji. Bukurest mora pruziti dokaze o zastiti prava dece da bi bio primljen u Evropsku zajednicu.

Pocetkom ovog meseca rumunski zvanicnici predstavili su Evropskom parlamentu svoju strategiju o zastiti dece. Ovaj program ima za cilj uspostavljanje jasne odgovornosti institucija koje vode brigu o deci, poboslanje usluga koje pruzaju specijalizovane institucije, promociju zastite dece u porodicama i reorganizaciju sirotista.

Prema ovoj strategiji, vlada ce finansirati ishranu, lekove i obrazovanje deci koja zive u ustanovama.

Ova inicijativa nastala je posle formiranja Agencije za zastitu nacionalnih prava deteta (ANDP) u januaru ove godine. Agenciji ce Evropska zajednica pruziti pomoc od 10 miliona eura. Cilj ce biti vracanje dece biologskim porodicama ukoliko je to moguće, ili smestaj u starateljskim porodicama, ili bolji uslovi u postojećim sirotistima.

Neki zvanicnici Evropske zajednice smatraju da ovaj program predstavlja bolju inicijativu od odrzavanja

zastarelog sistema.

Istovremeno, Rumunija je poostrila uslove usvajanja dece od strane stranih drzavljanja da bi se sprecila zloupotreba dece. Najcesece je rec o pedofilima ili mafiji koja trguje organima za presadjivanje.

Ova odluka donesena je posle meteza koji je izazvao britanski par Adrian i Bernadette Mooney. Oni su posudjeni na dve godinr zatvors 1994. Godine, posto su pokusali prosvercovati jednu rumunsku bebu preko granice.

Tadasnji predsednik Ion Illiescu, nastojeci da izbegne los publicitet uoci posete Londonu, pomilovao je ovaj par.

Do 1995. godine losa kontrola i zakonske rupe omogucile su da strane porodice usvoje oko 10,000 dece pod sumnjivim i gotovo nezakonitim uslovima.

Sada buduci roditelji moraju platiti oko 3500 dolara i biti spremni da cekaju i po nekoliko godina pre nego sto im se odobri usvajanje deteta. Uprkos novim birokratskim preprekama, porodice sa Zapada i dalje usvajaju rumunsku siroca.

"Zbog siromastva u zemlji, Rumuni i dalje oklevaju sa usvajanjem dece", rekao je predsednik Agencije za nacionalna prava deteta. "Za nas to ne predstavlja problem. Nastojimo da pronadjemo najbolju porodicu za dete, a ne najbolje dete za porodicu."

Marian Chiriac je urednik MediaFax novinske agencije u Bukurestu i urednik "Spoljne politike", casopisa koji izdaje rumunsko akademsko drustvo.

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/nastavlja-se-kriza-u-rumunskim-sirotistima>